

Art. 5. Właściciele akcji, którzy w terminie prekluzyjnym z przyczyn uzasadnionych prawa swego do poboru akcji nowej emisji nie wykonali, będą mogli w ciągu lat pięciu od daty zamknięcia subskrypcji wystąpić z żądaniem odstąpienia im tych akcji, do których poboru uprzednio byli uprawnieni i które nabył dla siebie Skarb Państwa w wykonaniu zastrzeżonego w ustawie niniejszej przywileju.

Akcje te zostaną odstąpione po uiszczeniu sum, wyłożonych przez Skarb Państwa na nabycie tych akcji, kosztów, z transakcją związanych, i $\frac{1}{100}$ stosunku 1% od sta miesięcznie.

Art. 6. Minister Skarbu oraz organa, przez niego upoważnione, mają prawo kontroli ksiąg handlowych spółki akcyjnej w celu sprawdzenia prawdziwości danych, przez spółkę przedstawionych (art. 3 ust. 1).

Art. 7. Zawarte w ustawach i w warunkach emisyjnych postanowienia, sprzeczne z niniejszą ustawą, tracą moc obowiązującą.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do emisji akcji już zakończonych, o ile akcje nowej emisji, względnie świadectwa czasowe nie zostały wydane akcjonariuszom.

Art. 9. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 10. Ustawa niniejsza traci moc obowiązującą dnia 31 grudnia 1927 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów

i Minister Skarbu: *W. Grabski*

724.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 31 lipca 1924 r.

o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych.

Art. 1. Językiem państwowym Rzeczypospolitej Polskiej jest język polski.

W języku państwowym urzędują wszystkie rządowe i samorządowe władze i urzędy administracyjne zarówno w służbie wewnętrznej, jak zewnętrznej, z wyjątkami, wyszczególnionymi w następujących artykułach.

Art. 2. Cywilne władze i urzędy administracyjne I i II instancji oraz władze samorządowe i ich zakłady przyjmują podania oraz ustne oświadczenia w sprawach, których załatwienie do nich należy, od obywateli polskich narodowości ruskiej (rusińskiej), białoruskiej i litewskiej również w ich języku macierzystym, a to: od rusinów—na obszarze województw:

lwowskiego, tarnopolskiego, stanisławowskiego, wołyńskiego i poleskiego; od białorusinów na obszarze województw: poleskiego, nowogródzkiego, wileńskiego oraz powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego w województwie białostockim; wreszcie od litwinów na obszarze powiatu święciańskiego i gmin z większością litewską dawnego powiatu trockiego w okręgu administracyjnym wileńskim.

Art. 3. Na podania stron, wniesione nie w języku państwowym, władze administracyjne I i II instancji oraz magistratu miast, wydziały powiatowe i wojewódzkie i ich zakłady odpowiadają: na obszarze województw: lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego w dwóch językach: państwowym oraz w języku podania; na pozostałych obszarach, wymienionych w art. 2, odpowiedź w takim wypadku następuje w języku państwowym, a na życzenie stron w dwóch językach: państwowym oraz w języku podania.

O dopuszczalności w analogicznych wypadkach w odpowiedziach władz miejskich miast, wydzielonych z powiatów pod względem administracji państwowej, oprócz języka państwowego, jednego z wyżej wymienionych języków decyduje rada miejska.

Urzędy gmin wiejskich odpowiadają stronom w języku podań.

Art. 4. W obradach rad gminnych, miejskich, sejmików powiatowych i wojewódzkich narówni z językiem państwowym mogą być używane języki, które są dopuszczone w podaniach w danym województwie stosownie do art. 2.

O dopuszczalności w obradach rad miejskich miast, wydzielonych z powiatów pod względem administracji państwowej, obok języka państwowego, jednego z wymienionych w art. 2 języków decyduje rada miejska.

Protokoły posiedzeń rad gminnych, miejskich, sejmików powiatowych i wojewódzkich mogą być prowadzone, obok języka państwowego, w jednym z języków, dopuszczonych w obradach, a to na podstawie uchwały danego ciała samorządowego.

Art. 5. Obwieszczenia władz samorządowych mogą być na podstawie uchwały danego ciała samorządowego sporządzane w dwóch językach, a mianowicie obok tekstu w języku państwowym, umieszczonym na pierwszym miejscu, może być tekst w języku, dopuszczonym w podaniach.

Obwieszczenia władz państwowych będą sporządzane w tych samych językach co obwieszczenia władz samorządowych w danej gminie.

Ustawy wojewódzkie i ogłoszenia urzędowe państwowych władz administracyjnych, publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa, mieć będą obok tekstu w języku państwowym, umieszczonego na pierwszym miejscu, również tekst w tym języku, w którym prowadzony będzie protokół sejmiku wojewódzkiego obok języka państwowego. W razie różnicy brzmienia decyduje tekst w języku państwowym.

Art. 6. Związki samorządowe mogą na mocy swojej uchwały korespondować z innymi władzami samorządowymi nie tylko w języku państwowym, ale

i w innym języku, jednak tylko w obrębie obszaru, na którym używanie danego języka jest dopuszczone stosownie do art. 2.

Art. 7. Przepisy art. 2—5 nie dotyczą władz i urzędów zarządów kolei żelaznych oraz poczt, telegrafów i telefonów.

Jednakowoż w ustnym porozumiewaniu się z publicznością, w szczególności przy kolejowych kasach biletowych oraz przy okienkach urzędów pocztowych, należy wedle potrzeby i możliwości dopuścić język macierzysty miejscowej ludności niepolskiej.

Art. 8. Prawo używania języka niemieckiego w stosunkach urzędowych na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego uregulowane będzie odrębną ustawą.

Art. 9. Wykonanie ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz interesowanym ministrom.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1924 r. Jednocześnie tracą moc obowiązującą przepisy, regulujące dotychczas sprawy, objęte przepisami niniejszej ustawy na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem województw: śląskiego, poznańskiego i pomorskiego.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: w z. *Z. Hübner*

725.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 2 lipca 1924 r.

o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, ich rodzin oraz emerytów.

Na zasadzie art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. № 116 poz. 924), art. 6 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. № 134 poz. 1107) oraz art. 43 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. № 6 poz. 46) zarządza się co następuje:

§ 1. Państwowa pomoc lekarska przysługuje:

- 1) funkcjonarjuszom państwowym, wyszczególnionym w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (z wyjątkiem funkcjonarjuszów państwowych kolei żelaznych), tak mianowanym na stałe jak i do odwołania (prowizorycznym), jak również przeniesionym w stan nieczynny względnie w stan rozporządzalności;
- 2) sędziom i prokuratorom;
- 3) praktykantom w służbie administracyjnej oraz kandydatom na stanowiska sędziowskie;
- 4) członkom rodzin osób, wymienionych pod 1) do 3).

Przez członków rodziny rozumie się osoby, wyszczególnione w art. 4 ustawy z dn. 9 października 1923 r., na które przysługuje prawo pobierania dodatku ekonomicznego. Wyłączeni są ci członkowie

rodziny, którzy podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl ustawy z dn. 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. № 44 poz. 272);

5) emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym, którzy przeniesieni zostali w stan spoczynku po dniu 1 października 1923 r. z powodu niezdolności do służby, przekroczonego wieku lub uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego. Wyłączeni są od pomocy lekarskiej emeryci, którzy z tytułu swego zatrudnienia podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl ustawy z dn. 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. № 44 poz. 272).

§ 2. Państwowa pomoc lekarska obejmuje:

1) poradę lekarską, do której należą również najniezbędniejsze zabiegi chirurgiczne, zabiegi w zakresie chorób gardła, oczu, nosa, uszu i inne, zabiegi ginekologiczne, chirurgiczno-akuszerskie, dentystryczne (leczenie i usuwanie zębów oraz plombowanie najtańszym materiałem), pomoc położnicza;

2) dostarczanie niezbędnych lekarstw i środków opatrunkowych za opłatą 25% ich ceny; odnośnie do osób wymienionych w § 1 pod 1) do 3) dostarczanie w wyjątkowych wypadkach okularów (służących do poprawienia refrakcji) i pasków przepuklinowych za opłatą 25% ich ceny;

3) leczenie w szpitalach za opłatą 25% taksy szpitalnej;

4) odnośnie do osób, wymienionych w § 1 pod 1)—3) i 5), kąpiele i zabiegi balneoterapeutyczne za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych;

5) odnośnie do osób wymienionych w § 1 pod 1)—4) w wyjątkowych wypadkach zapomogi pieniężnej na leczenie w uzdrowiskach.

§ 3. Pomocy lekarskiej udzielają lekarze urzędowi względnie lekarze (dentyści, położne) przez władze umówieni.

§ 4. Pomoc lekarska udzielana będzie na podstawie „karty porady”, wydawanej przez bezpośrednią władzę służbową funkcjonarjusza, za opłatą manipulacyjną w wysokości 50 groszy. W wypadkach nagłych pomoc może być udzielona bez przedstawienia karty porady, która jednak musi być dostarczona lekarzowi najpóźniej dnia następnego.

Na żądanie lekarza chory winien przedstawić legitymację urzędniczą (służbową) względnie dowód osobisty.

§ 5. Porady lekarskie udzielane bywają w miejscu wyznaczonym w pewnych zgóry oznaczonych godzinach; jedynie obłożnie chorych odwiedza lekarz w ich mieszkaniu. Pomoc winna być udzielona zasadniczo w dniu wezwania, a w wypadkach ciężkich bezwzględnie.

W wypadkach nagłych, o ile przybycie lekarza urzędowego względnie umówionego jest niemożliwe, można wezwać lekarza prywatnego. Koszty w tym przypadku (jedynie za pierwszą wizytę) ponosi Skarb Państwa, według taryfy przyjętej dla miejscowych lekarzy, po sprawdzeniu rachunku przez lekarza urzędowego.

W razie koniecznej potrzeby mogą lekarze urzędowi względnie umówieni, kierować chorych do lekarza specjalisty (umówionego); do lekarza specjalisty zamiejscowego może kierować tylko lekarz urzędowy.